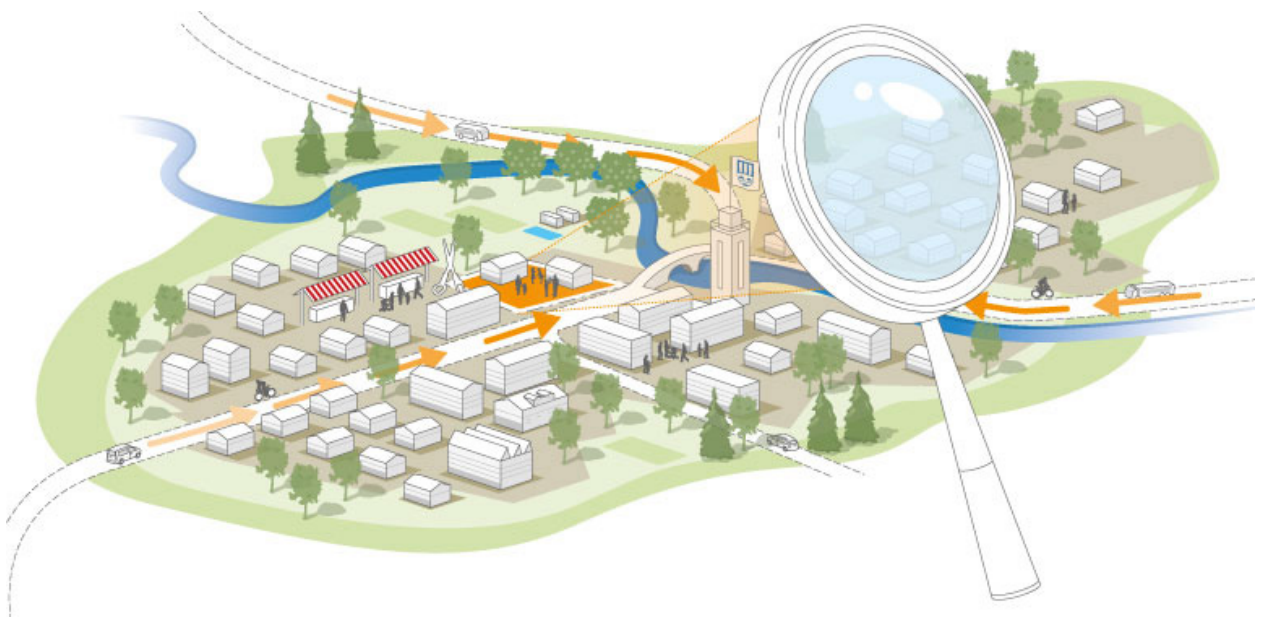

Essunga kommun

Planeringsstrategi

Essunga kommun
2024-2028

Innehåll

Bakgrund och syfte	5
Översiktsplan	5
Planeringsstrategi	5
Syfte	6
Process och organisation	7
Projektorganisation	7
Arbetsupplägg	7
Ändrade planeringsförutsättningar	8
Länsstyrelsens underlag	8
Gällande översiktsplan och Länsstyrelsens granskningsyttrandens aktualitet	8
Lagändringar	9
Nationella och regionala mål och strategier som har tillkommit efter Översiktsplan 2019	
Analys av Översiktplan 2019	12
Utvecklingsstrategi	12
Strategier för mark- och vattenanvändning	13
Områden för utveckling	14
Översiktsplanens aktualitet i förhållande till kraven enligt PBL	16
Tillämpning, användbarhet och behov	17
Nya styrdokument och kunskapsunderlag i Essunga kommun	18
Sammanvägd bedömning och fortsatt arbete	19
Översiktsplanens aktualitet	19
Fortsatt arbete med översiktlig planering	19

Bakgrund och syfte

Enligt plan- och bygglagen (PBL) ska alla kommuner ha en aktuell och kommuntäckande översiktsplan. Kommunerna ska under varje mandatperiod anta en planeringsstrategi, vilken syftar till att främja kontinuerlig översiktsplanering. I planeringsstrategin ska kommunen pröva översiktsplanens aktualitet samt redogöra för fortsatt arbete med översiktlig planering.

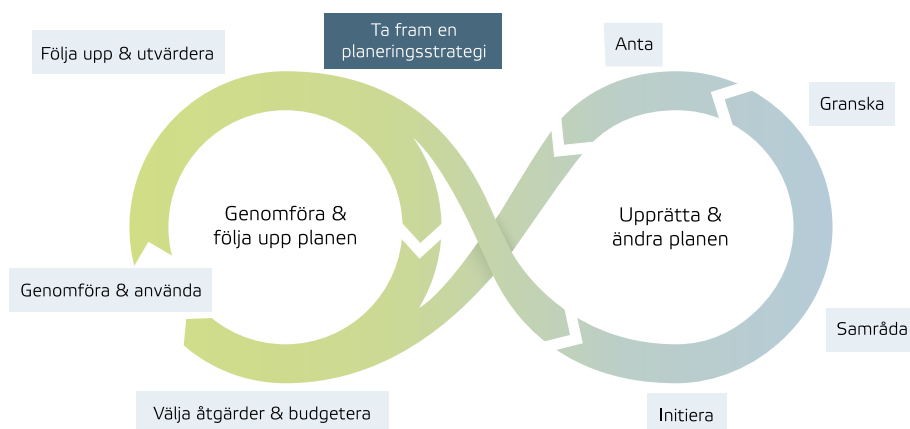
Översiktsplan

Översiktsplanen är ett strategiskt politiskt dokument som ska ange inriktningen för hur den fysiska miljön ska utvecklas. I den fysiska planeringen är översiktsplanen ett viktigt verktyg för att hela kommunen även på lång sikt ska vara en attraktiv plats att bo och verka i.

Alla kommuner ska enligt plan- och bygglagen (PBL 2010:900) ha en aktuell översiktsplan som täcker hela kommunens mark- och vattenyta. Här uttrycker de folkvalda sin vilja om kommunens utveckling, så att invånare, byggintressenter och myndigheter vet vad kommunen vill och kan komma med idéer för att utveckla samhället tillsammans. Översiktsplanen är dessutom en överenskommelse mellan stat och kommun om hur riksintressen och andra allmänna intressen ska beaktas och tas tillvara i kommunens planering. Gällande översiktplan för Essunga kommun antogs 2019.

Planeringsstrategi

2020 ändrades 3 kapitlet i plan- och bygglagen med huvudsyftet att skapa förutsättningar för kommunerna att på ett mer framåtsyftande sätt medverka till en ökad kontinuitet i översiktsplaneringen. Detta för att hålla översiktsplanen aktuell. En regelbunden politisk helhetsbedömning av översiktsplanen klargör även om planen fortfarande ger uttryck för de övergripande politiska målen i kommunen.

Plan- och bygglag (2010:900) 3 kap.

23§ Kommunfullmäktige ska anta en planeringsstrategi senast 24 månader efter ett ordinarie val. I strategin ska fullmäktige

1. ta ställning till dels ändrade planeringsförutsättningar av betydelse för översiktsplanens aktualitet, dels kommunens fortsatta arbete med översiktsplaneringen, och

2. bedöma i vilken utsträckning planen är aktuell i förhållande till kraven i 3 §, 4 § andra stycket 1 och 2 samt 5 §.

En planeringsstrategi kan ändras fram till nästa ordinarie val.

Kraven i första stycket gäller dock inte om fullmäktige i stället antar en ny översiktsplan inom den tid som anges där. Lag (2020:76) .

Lagändringen innebär att kommunerna ska ta fram och anta en planeringsstrategi under varje mandatperiod. I planeringsstrategin ska kommunfullmäktige ta ställning till:

- ändrade planeringsförutsättningar av betydelse för översiktsplanens aktualitet
- översiktsplanens aktualitet
- kommunens fortsatta arbete med översiktsplaneringen

Planeringsstrategin ska antas av kommunfullmäktige senast 24 månader efter ett ordinarie val. En planeringsstrategi kan ändras fram till nästa ordinarie val. En planeringsstrategi behöver inte tas fram om kommunen antar en ny översiktsplan under de 24 månaderna efter ett ordinarie val. Planeringsstrategin i sig innebär ingen ändring av översiktsplanen. Det krävs inte något särskilt samråd eller miljöbedömning av planeringsstrategin.

Om kommunen inte antar en planeringsstrategi inom tidsintervallet anses översiktsplanen i sin helhet vara inaktuell, det vill säga även inklusive eventuella ändringar för en viss del av kommunen och tillägg avseende ett visst allmänt intresse. Om kommunen varken antagit en planeringsstrategi eller en ny översiktsplan, som har fått laga kraft, inom två år efter ett ordinarie val måste kommunen påbörja arbetet med att ta fram en ny översiktsplan.

Giltighetstid

Denna planeringsstrategi är giltig fram till två år efter nästa val, det vill säga till september 2028.

Syfte

Syftet med Planeringsstrategi 2024 är att med utgångspunkt i ändringarna i plan- och bygglagen från 2020, skapa ett strategiskt dokument som stöd till det kontinuerliga arbetet med att hålla Essunga kommuns översiktsplan aktuell och anpassad efter kommunens behov av utveckling av den fysiska miljön.

Process och organisation

I framtagandet av Planeringsstrategi Essunga kommun 2024 har kompetenser från olika delar av kommunens organisation medverkat. Utgångspunkten i upplägget har varit att tjänstepersoner och politiken är överens om synens på översiktsplanens aktualitet och fortsatt översiktsplaneringsarbete.

Projektorganisation

En styrgrupp bestående av personer på ledningsnivå samt politiker har borgat för politisk förankring och en effektiv styrning. Styrgruppen har bestått av kommunalråd, oppositionsråd, kommundirektör samt samhällsbyggnadschef.

En arbetsgrupp bestående av enhetschef för hållbar utveckling och samhällsplanerare på Essunga kommun med konsultstöd av Rådhuset Arkitekter har drivit arbetet.

Arbetsupplägg

Arbetet med att ta fram planeringsstrategin för Essunga kommun har gjorts av arbetsgruppen. Avstämningar har efter hand gjorts med referenspersoner inom kommunens organisation samt med styrgruppen.

Arbetet har till stor del handlat om inhämtning och sammanställning av underlag samt analys och bedömningar av dessa.

Arbetet med planeringsstrategin har delats in i olika moment. Nedan följer en översiktlig beskrivning av momenten och dess innehåll.

Inhämtning - insamling av underlag

Uppföljning av bostadsutbyggnad samt fysisk planering och strategisk planering.

Förändrade planeringsförutsättningar

Utvärdering - aktualitetsbedömning

Dialog kring översiktsplanens användbarhet och efterlevnad. Behov.

Uppföljning av tidigare ställningstaganden.

Prioritering - fortsatt översiktsplanering

Beslut om översiktsplanens aktualitet

Prioriterad strategisk planering framåt.

Ändrade planeringsförutsättningar

I detta avsnitt redovisas ändrade planeringsförutsättningar av betydelse för översiktsplanens aktualitet. En ingång till detta avsnitt är länsstyrelsens underlag till planeringsstrategin.

Länsstyrelsens underlag

Inför Essunga kommuns arbete med att ta fram en planeringsstrategi har Länsstyrelsen ställt samman ett underlag med statliga och mellankommunala intressen som kan ha betydelse för översiktsplanens aktualitet. I underlaget har Länsstyrelsen angett hur dessa intressen förhåller sig till översiktsplanen och om Länsstyrelsens granskningsyttrande i någon del inte längre gäller. Länsstyrelsen har skickat underlag till Essunga kommun 2022-06-22.

På Essunga kommuns begäran tog Länsstyrelsen fram ett uppdaterat underlag med kompletteringar avseende lagändringar och nya underlag daterat 2024-03-22.

Gällande översiktsplan och Länsstyrelsens granskningsyttrandens aktualitet

Essunga kommun antog sin översiktsplan den 18 februari 2019. Till översiktsplanen hör Länsstyrelsens granskningsyttrande daterat den 18 september 2018.

Länsstyrelsen bedömer, mot bakgrund av då gällande lagstiftning och förutsättningar, att granskningsyttrandet över kommunens översiktsplan i stort är fortsatt aktuellt. Kommunen har justerat kring förutsättningar och förtydligat rekommendationer kring några frågor:

I granskningsyttrandet skrev Länsstyrelsen att mark- och vattenavvändningskartan felaktigt anger att kommunen berörs av influensområde för flygbuller för riksintresse för totalförsvaret. Kommunen ändrade detta i handlingen som antogs. Observera att ny redovisning av riksintresse för totalförsvarets militära del 2018 innebär att MSA-område adderas för Råda övningsflygplats och påverkansområdet för väderradar utvidgas.

Kommunen gjorde kompletteringar gällande hur LIS-områdenas naturvärden ska tas tillvara och att naturvärdena för de föreslagna områdena utreds ytterligare. Kartor över de utpekade LIS-områdena som visar markanvändning samt kända förutsättningar har kompletterats.

Kommunen kompletterade med en strategi för hur översvämningens risker ska hanteras vid detaljplanering, och med kartor över utvecklingsområden tillsammans med översvämningsskartering.

Texten gällande avstånd mellan bebyggelse och led med farligt gods

förtydligades.

Kommunen kompletterade med hur geotekniska riskområden ska hanteras i detaljplan och bygglov, och med kartbilder över riskområden.

Lagändringar

Nedan redovisas lagändringar av betydelse för den översiktliga planeringen som skett sedan Essunga kommun antog sin översiktsplan. Med hjälp av lagrummet.se går det att få en fullständig redovisning av ändringar sedan en lag publicerades för första gången. Där går det också att hitta varje enskild ändring med information om ikraftträdande, övergångsbestämmelser och vilka förarbetena är.

Plan- och bygglagen

I april 2020 infördes flera ändringar i 3 kap. - Översiktsplan - PBL med syftet att översiktsplaneringen ska bedrivas kontinuerligt, vara framåtsyftande och att översiktsplanen ska hållas aktuell. Det införs nya bestämmelser om när hela eller delar av översiktsplanen ska anses vara aktuell och upphör att gälla. Kommunen ska i princip anta en planeringsstrategi i början av varje mandatperiod. Vidare fick regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer möjlighet att meddela föreskrifter för att ta fram en digital standard för utformning av översiktsplaner, regionplaner och områdesbestämmelser. Se SFS 2020:76.

Plan- och byggförordningen

I början av februari 2023 tog regeringen beslut om en ändring i plan- och byggförordningen som ställer krav på att översiktsplaner och regionplaner ska kunna tillgängliggöras och behandlas digitalt. Regeringens beslut innebär att alla översiktsplaner och regionplaner som påbörjas efter den 31 december 2026 ska utformas så att uppgifterna i dem kan tillgängliggöras och behandlas digitalt. Kravet gäller även vid ändring av en plan som påbörjas efter detta datum. Redan beslutade planer och planer som påbörjats före 1 januari 2027 omfattas inte av kravet.

En ändring från april 2023 innebär att Boverket får ta fram standarder för utformning av översiktsplaner och regionplaner. Boverket har tagit fram ett förslag till föreskrifter för översiktsplan som skickats ut på remiss fram till den 25 augusti 2023.

Lag om kommunens bostadsförsörjningsansvar

I januari 2014 trädde omfattande ändringar av lagen i kraft. Bland anges att de riktlinjer som kommunerna ska ta fram för bostadsförsörjningen ska vara vägledande vid tillämpningen av kravet i 3 kap. PBL om att kommunen i översiktsplanen ska redovisa hur kommunen avser att tillgodose det långsiktiga behovet av bostäder. Se SFS 2013:866.

Kommunen ska anta riktlinjer för bostadsförsörjningen varje mandatperiod. Kommunens senaste riktlinjer för bostadsförsörjningen antogs år 2021.

I oktober 2022 trädde ytterligare ändringar av lagen i kraft. Dessa innebär bland annat att kommunen ska analysera vilka bostadsbehov som inte tillgodoses på den lokala bostadsmarknaden.

Lag om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter

I januari 2020 blev barnkonvention svensk lag. Detta förstärker barnrätten vid tillämpningen av andra lagar, exempelvis PBL. Barns intressen ingår i princip i alla de intressen som anges i 2 kap. PBL och även i en del andra bestämmelser i PBL uttrycks barns intressen. Se SFS 2018:1197.3.2

Lag om allmänna vattentjänster

1 januari 2023 trädde nya paragrafer om vattentjänstplan i kraft, 6a-d§§. De kommunala vattentjänstplaner som alla kommuner ska ha tagit fram senast den 1 januari 2024 ger stöd för att bedöma om vattenförsörjning kan ordnas med allmän vattenförsörjning eller om det i stället behöver lösas med enskild vattenförsörjning. Vattentjänstplanen ska bland annat innehålla kommunens långsiktiga planering av hur behovet av allmänna vattentjänster ska tillgodoses, där både vattenförsörjning och avlopp ingår, och bör därför utgå från gällande översiktsplan. En vattentjänstplan ska också innehålla kommunens bedömning av vilka åtgärder som behöver vidtas för att de allmänna va-anläggningarna ska fungera vid en ökad belastning på grund av skyfall.

Planens aktualitet ska prövas varje mandatperiod och den ska innehålla kommunens långsiktiga bedömning av behovet av nya verksamhetsområden. Vattentjänstplanen ska samtidigt kunna utgöra ett planeringsunderlag i den rullande översiktsplaneprocessen och vid kommande uppdateringar av översiktsplanen. Planeringsstrategin är ett lämpligt verktyg för att långsiktigt koppla vattentjänstplanen till översiktsplanen.

Se Boverket PBL Kunskapsbanken och vägledning från Svenskt vatten.

Nationella och regionala mål och strategier som har tillkommit efter Översiktsplan 2019

Enligt 3 kap 5 § PBL ska översiktsplanen ange hur kommunen i den fysiska planeringen avser att ta hänsyn till och samordna översiktsplanen med relevanta regionala mål, planer och program av betydelse för en hållbar utveckling. Det är kommunen som avgör vilka mål som är relevanta att ta upp i sin översiktsplanering.

På ÖP-portalen har Länsstyrelsen samlat råd och tips för översiktlig

planering. ÖP-portalen kompletterar PBL Kunskapsbanken, som tillhandahålls av Boverket. Länsstyrelsen rekommenderar att kommunen särskilt tar del av den del på ÖP-portalen som samlats under rubriken Underlag av betydelse för översiktsplanens aktualitet. Där lämnar Länsstyrelsen uppgifter om statliga och mellankommunala intressen som kan ha betydelse för översiktsplanens aktualitet.

För en komplett förteckning över planeringsunderlag hänvisar Länsstyrelsen till Planeringskatalogen.se. Planeringskatalogen är länsstyrelsernas tjänst som förmedlar länsstyrelsernas och de statliga myndigheternas planeringsunderlag på ett ställe. I bilagan till Länsstyrelsens underlag finns utdrag ur planeringskatalogen där fler finns angivna.

För att underlätta för kommunen har Länsstyrelsen förberett en förteckning över nya och reviderade planeringsunderlag som berör statliga och mellankommunala intressen i Essunga kommun.

Flera lagförändringar har skett som ställer nya krav på bland annat översiktsplaners innehåll och form. De påverkar ej gällande översiktsplan för Essunga kommun men beaktas i det pågående arbetet med geografiska fördjupningar av översiktsplanen. Riktlinjer för bostadsförsörjning antogs 2021 och arbete med vattentjänstplan pågår med planerat antagande 2024.

Nya och uppdaterade nationella och regionala mål, strategier och planer bedöms inte stå i konflikt med ställningstaganden i översiktsplanen, och bedöms därför inte påverka översiktsplanens aktualitet. De kommer beaktas i arbetet med de geografiska fördjupningarna av översiktsplanen

Analys av Översiktplan 2019

Den gällande översiktsplanen för Essunga kommun antogs av kommunfullmäktige 2019. Den sträcker sig fram till år 2030 och pekar ut strategier för mark- och vattenanvändningen samt är vägledande för det kommunala arbetet.

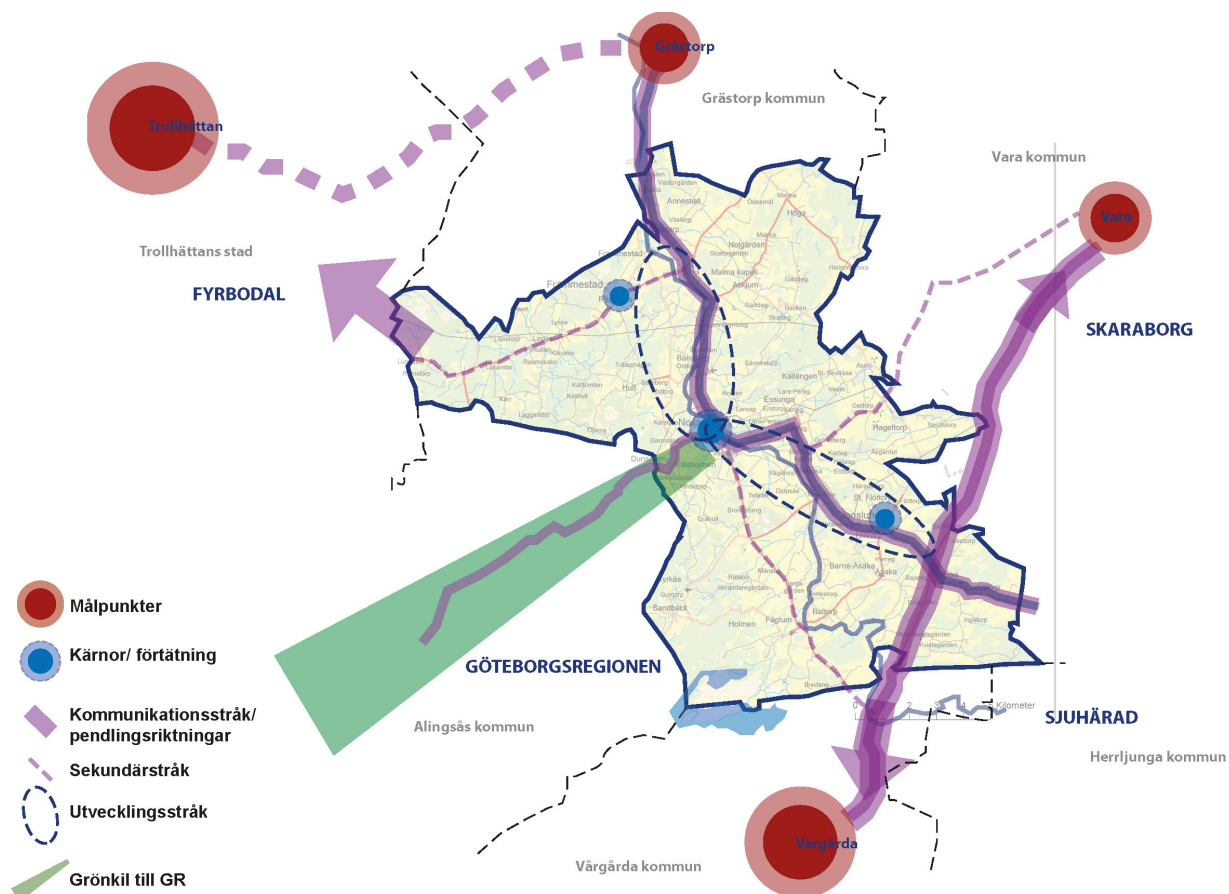

Utvecklingsstrategi

Översiktsplanens *utvecklingsstrategi* formuleras:

- Bevara och förbättra livskvaliteten och attraktiviteten för både invånare och näringsliv
- En utveckling där såväl boende och företagande, fritid, natur- och kulturvärden samt jord- och skogsbruk ska samverka för en levande och attraktiv bygd.
- En hållbar utveckling både ur ett socialt-, ekonomiskt- och ekologiskt hänseende är viktig.

Kommunens fysiska planering följer utvecklingsstrategin.

Strategier för mark- och vattenanvändning

I översiktsplanen formuleras sex strategier för mark- och vattenanvändning.

Kommunens fysiska planering sker i linje med strategierna. Strategierna ger förutsättningar för de pågående arbetena med fördjupningarna översiktsplanen för Nossebro, Jonslund, Fåglum och Lekåsa.

Förtydligande gällande bostadsutveckling på landsbygden och jordbruksmark behövs.

Aktualitetsbedömning: Strategier för mark- och vattenanvändning		
Strategi	Aktualitet*	Kommentar
Det ska finnas områden för tätortsutveckling i centralorten där det finns service och god potential för bostäder och företagande		Arbete med fördjupning av översiktsplanen för Nossebro pågår, granskning våren 2024. Planen syftar till tätortsutveckling med bland annat bostäder och plats för verksamheter.
Det ska finnas goda möjligheter att bosätta sig på landsbygden nära naturen		Behov finns av fortsatt strategiskt arbete för att hitta ramar för bostadsutveckling på landsbygden.
Viktiga kommunikationsstråk ska behållas eller utvecklas		Ställningstagandet är relevant. Gång- och cykelstrategi framtagna.
Omväxlande odlingslandskap, skogs- och jordbruksmark bör värnas		Arbete med fördjupning av översiktsplanen för Nossebro, Jonslund, Fåglum och Lekåsa pågår. Ett syfte är att samla bebyggelse i orterna och på det viset värna skogs- och jordbruksmark. Saknas vägledning i vilka områden som är mest värdefulla.
Skogs- och friluftsområden bör främjas		Arbete med fördjupning av översiktsplanen för Nossebro, Jonslund, Fåglum och Lekåsa pågår. I dessa kartläggs användning och behov av skogs- och friluftsområden idag och i framtiden. Saknas vägledning i vilka områden som är mest värdefulla.
Närheten till Nossan ska tas tillvara		I ÖP saknas redogörelse av vilka värden som avses. Arbete med fördjupning av översiktsplanen för Nossebro pågår, granskning våren 2024. I planen stryks utpekade LIS-områden längs Nossan samtidigt som Nossan som ryggrad i grönstrukturen lyfts. En översiktlig NVI har tagits fram.
Planering och byggande ska ske ur ett hållbarhetsperspektiv		Ställningstagandet är relevant. Inget aktivt arbete pågår.

*) Teckenförklaring:

Strategin aktuell, arbete pågår enligt den

Strategin aktuell, behov finns av fortsatt arbete med frågan

(Strategin inaktuell)

Områden för utveckling

Uppföljning och statistik

Översiktsplanen har följts upp genom statistik för färdigställda bostäder, bygglov samt detaljplaner sedan översiktsplanen vann laga kraft 2019.

Under åren 2019-2023 har 68 bygglov utfärdats och 39 bostäder färdigställts. Under samma tidsperiod har en detaljplan antagits och ett planbesked har lämnats.

Kärnor

I översiktsplanen föreslås utveckling av kärnor. Kommunens tre kärnor utgörs av tätorterna Nossebro, Jonslund och Främmestad. I kärnorna föreslås bebyggelseutveckling för boende och verksamheter samt lokalisering av kommunal service. Kärnorna ska också ses som viktiga lokala möteplatser i ett omland av mindre orter och landsbygd.

Kommunen arbetar enligt inriktningen bland annat genom pågående fördjupningar av översiktsplanen för Nossebro och Jonslund. Arbeta med detaljplan för ny skola i Jonslund pågår.

Ingen kommunal service planerad/utbyggd sedan Översiktsplan 2019.

Av de 157 st bygglov som beviljats i kommunen från och med 2019 var 115 st lokaliserade i kärnorna. Bland byggloven som beviljades utanför kärnorna var 15 st lokaliserade i Fåglum.

Nossebro

I översiktsplanen föreslås områden för utveckling i Nossebro med motiveringen att det finns ett stort behov av bostäder för att attrahera både befintliga och nya invånare att bosätta sig på orten.

I arbetet med planeringsstrategin har översiktsplanens utpekade utvecklingsområden följts upp. En bedömning har gjorts om de utpekade områdena fortsatt är aktuella.

Bedömningen är att de utpekade områdena i huvudsak är aktuella för fortsatt utredning och byggnation. Se karta och tabell nästa sida. Utöver de områden som finns utpekade i översiktsplanen har ytterligare platser för bostadsutbyggnad identifierats i arbetet med fördjupningen av översiktsplanen för Nossebro.

Verksamhetsområde

I översiktsplanen föreslås ett utvecklingsområde för verksamheter vid Lekåsa motet.

Utvecklingsområdet utreds vidare i det pågående arbetet med en fördjupning av översiktsplanen för Jonslund, Fåglum och Lekåsa.

Karta över möjliga utredningsområden hämtad ur översiktsplanen.
Områdena 2, 4 och 7 bedömdes i översiktsplanen som olämpliga.

Aktualitetsbedömning: Områden för utveckling		
Område och användning	Aktualitet*	Kommentar
1 Bostäder	●	Detaljplan antogs för området parallellt med ÖP 2019.
3 Bostäder och utveckling av friluftsliv	●	I arbetet med FÖP Nossebro har syftet med LIS-området justerats.
5 Bostäder	●	Området kvarstår i arbetet med FÖP Nossebro.
6 Bostäder	●	Området kvarstår i arbetet med FÖP Nossebro.
8 Bostäder och friluftsliv	●	I arbetet med FÖP Nossebro har LIS-området strukits.
9 Bostäder	●	Området kvarstår i arbetet med FÖP Nossebro.
10 Verksamheter och offentlig service	●	Området kvarstår i arbetet med FÖP Nossebro.

*) Teckenförklaring

Området fortsatt aktuellt för utveckling ●

Området inte aktuellt för bostadsutveckling ●

Översiktsplanens aktualitet i förhållande till kraven enligt PBL

Aktualiteten av översiktsplanen ska bedömas i förhållande till kraven i plan och bygglagen enligt 3 §, 4§ andra stycket 1 och 2 samt 5§.

3 § Kommunen ska i översiktsplanen redovisa grunddragen i fråga om den avsedda användningen av mark- och vattenområden för hela kommunen. Grunddragen ska framgå av en karta. Av planen ska det även framgå hur kommunen anser att den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras.

I Översiktsplan 2019 redovisas grunddragen i mark- och vattenanvändningen för hela kommunen. Grunddragen framgår i en karta.

Planen redovisar översiktligt hur kommunen anser att den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras.

4§ av planen ska det även framgå hur kommunen anser att

1. riksintressen ska tillgodoses
2. gällande miljö kvalitetsnormer enligt 5kap. miljöbalken ska följas

I Översiktplan 2019 framgår hur kommunen anser att riksintressen ska tillgodoses samt hur miljö kvalitetsnormer ska följas.

5 § Av översiktsplanen ska även följande framgå

1. hur kommunen avser att tillgodose det långsiktiga behovet av bostäder,
2. hur kommunen i den fysiska planeringen avser att ta hänsyn till och samordna översiktsplanerna med relevanta nationella och regionala mål, planer och program av betydelse för en hållbar utveckling inom kommunen,
3. sådana områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen som avses i 7 kap. 18 e § första stycket miljöbalken,
4. kommunens syn på risken för skador på den byggda miljön som kan följa av översvämning, ras, skred och erosion som är klimatrelaterade samt på hur sådana risker kan minska eller upphöra,
5. om översiktsplanen avviker från en regionplan för länet, på vilket sätt den gör det och skälen för avvikelserna, och
6. sådana områden och verksamheter som angår två eller flera kommuner eller är av regional betydelse.

I Översiktsplan 2019 framgår kommunens syn på frågor som anges under punkt 1,2,3,4 och 6. Översiktsplanen avviker inte från någon regionalplan för länet enligt punkt 5.

Tillämpning, användbarhet och behov

Styrgrupp

Dialog har förts med politiker och tjänstepersoner i styrgruppen. Styrgruppen upplever översiktsplanen som aktuell och att den i stora delar ger stöd i handläggning och beslutsfattande.

Styrgruppen anser också att översiktsplanen speglar den politiska viljan i kommunen 2024. Den övergripande viljeinriktningen stämmer och används, därmed ser styrgruppen inte ett behov av att ta fram en ny översiktsplan. I det fortsatta arbetet med översiktlig planering i kommunen under kommande mandatperiod, ska fokus ligga på att förtydliga specifika frågor. Nedan listas några av de synpunkter som lyftes av styrgruppen:

- Översiktsplanen och Vision 2040 står inte i konflikt. Översiktsplanen ger stöd i var kommunen ska växa.
- I översiktsplanen uttrycks en vilja att satsa på samtliga kärnor, det ger tydlighet
- Översiktsplanen har fungerat väl som stöd vid remisser – exempelvis vid planer på bergtäkt och solcellspark.
- Penseldragen i översiktsplanen är lite väl vida utanför orterna. Behov finns av tydligare stöd i form av en landsbygdsstrategi eller liknande som ger ledning i var och varför bygglov ska kunna ges/nekas på jordbruksmark. En gemensam hållning framåt.
- Behov av stöd kring energifrågan
- Behov av stöd kopplat till klimatförändring och översvämning

Styrgruppen ställer sig också bakom översiktsplanens strategier för mark- och vattenanvändning. Dessa ligger till grund bland annat i arbetet med kommunfullmäktiges mål.

Referensgrupp

Hur översiktsplanen används och tillämpas i handläggning av ärenden har även undersökts i dialog med tjänstepersoner på Essunga kommun som använder översiktsplanen som underlag i handläggning och planering. Syftet har varit att få en bild av hur översiktsplanen fungerar som beslutsunderlag i det dagliga arbetet.

Referensgruppen använder framför allt översiktsplanen vid remissvar och tillståndsprövning samt i olika nätverkssammanhang.

Referensgruppen menar att strategierna för mark- och vattenanvändning på det stora hela upplevs relevanta men att några av dem skulle behöva förtydligas med värdebeskrivningar och/eller fördjupade planeringsunderlag:

- Viljeriktning på landsbygden
- Vilka grönområden är mest värda att bevara?
- Vad vill vi med energiförsörjningen?

- Vad vill vi med jordbruket?
- Hur ska infrastrukturen utvecklas?
- Önskemål om fler utbyggnadsområden

Referensgruppen lyfter också att för att uppnå Vision 2040 krävs det skarpare viljeinriktningar inte bara i tätorterna utan också utanför. De ser positivt på de pågående fördjupningarna av översiktsplanen och det stöd de kommer ge i arbetet.

Nya styrdokument och kunskapsunderlag i Essunga kommun

I Översiktsplanen från 2019 listades tio aktiviteter under fortsatt planering. Av dessa har arbete påbörjats med energiplan och vattentjänstplan. En vattenförsörjningsplan finns på regional nivå och en avfallsplan finns sedan tidigare.

Aktualitetsbedömning: Fortsatt planering	
Aktivitet	Kommentar
Vattenförsörjningsplan	Regionalplan finns.
Miljöplan	Ej påbörjad. Behovet kvarstår.
Fastställande av vattenskyddsområdet	Ej påbörjad. Behovet kvarstår.
Naturvårdsplan	Ej påbörjad. Behovet kvarstår.
Kulturvårdsplan	Ej påbörjad. Behovet kvarstår.
Inventering av jordbruksmark	Ej påbörjad. Behovet kvarstår.
Energiplan	Arbetet påbörjat.
Åtgärdsplan för vattendragen	Ej påbörjad. Behovet kvarstår.
Avfallsplan	Ej uppdaterad. Gällande från 2010.
Vattentjänstplan	Arbetet påbörjat. Granskning 17 Januari - 14 Februari 2024

Utöver de aktiviteter som listades i översiktsplanen har kommunen antagit följande strategiska dokument: Vision 2040, Näringslivsstrategi, Riktlinjer för bostadsförsörjning 2021-2025, Planprioriteringsprogram samt Gång- och cykelstrategi.

De nya strategiska dokumenten stöds av/förtydligar översiktsplanens intentioner. Kommande planarbete enligt planprioriteringsprogrammet sker inom översiktsplanens kärnor.

Sammanvägd bedömning och fortsatt arbete

I tidigare avsnitt har aspekter som kan påverka översiktsplanens aktualitet beskrivits. I följande avsnitt görs en sammanvägd bedömning över gällande översiktsplans aktualitet samt ställningstaganden gällande prioritering av fortsatt arbete med översiktlig planering.

Översiktsplanens aktualitet

Den sammanvägda bedömningen är att Essunga kommuns översiktsplan anses vara aktuell.

Det pågående arbetet med fördjupningar av översiktsplanen för orterna Nossebro, Jonslund, Fåglum och Lekåsa kompletterar översiktsplanen med en mer detaljerad mark- och vattenanvändning i de mer tätbebyggda områdena där också behovet av att väga intressen/anspråk mot varandra är som störst. De geografiska fördjupningarna kommer därmed att kunna tillgodose en stor del av det identifierade behovet av förtydliganden som lyfts av styrgrupp och referensgrupp.

Översiktsplanens vägledning för allmänna intressen behöver dock förtydligas och fördjupas för andra frågor som identifierats, detta gäller; landsbygdsutveckling och jordbruksmark, energiförsörjning, kulturmiljö och klimatanpassning. Hur dessa temaområden kan behandlas vidare beskrivs översiktligt nedan.

Fortsatt arbete med översiktlig planering

Utifrån den samlade bedömningen gällande översiktsplanens aktualitet avser kommunen att prioritera följande arbete inom översiktlig planering den kommande perioden.

- Fortsatt arbete med geografiska fördjupningar av översiktsplanen för orterna Nossebro, Jonslund, Fåglum och Lekåsa.
- Starta upp arbetet med geografisk fördjupning av översiktsplanen för Främmestad enligt kommunens planprioriteringsprogram.
- Strategi/Tematisk fördjupning av översiktsplanen gällande bostadsutveckling på landsbygden och jordbruksmark samt inventering av jordbruksmark.
- Strategi/Tematisk fördjupning av översiktsplanen gällande energiförsörjning.
- Strategi/Tematisk fördjupning av översiktsplanen gällande klimatanpassning och översvämning.

Utöver de prioriterade arbetena inom översiktlig planering kvarstår behovet av att arbeta fram följande underlag som listas i översiktsplanen:

- Miljöplan
- Fastställande av vattenskyddsområdet
- Naturvårdsplan
- Kulturvårdsplan/
Kulturmiljöprogram för Nossebro tätort
- Åtgärdsplan för vattendragen

Essunga kommun